

Národní obrození

Za vlády Marie Terezie a jejího syna Josefa II. došlo k mnoha změnám. Josef II. zavedl jediný jazyk pro výuku na školách a jednání na úřadech. Tímto jazykem se stala němčina. Českému jazyku a české kultuře začal hrozit zánik.

Vzdělání čeští vlastenci museli vynaložit velké úsilí, aby český jazyk a českou kulturu opět vzkřísili, **obrodili**. Proto se tato doba nazývá české obrození.

Důležité bylo oživit český jazyk. O obohacení českého jazyka se zasloužil zejména Josef Jungmann. Josef Jungmann vyhledával některá slova v jiných jazycích a počesťoval je např. příroda a vzduch jsou z ruštiny. Někteří další vlastenci se pokoušeli vymýšlet nová česká slova např. nosočistoplena, klapkobřinkostroj. Tato slova se v českém jazyce neujala.

1. Pokus se odhadnout co to byl citoň a podnosnice libočudná nebo třeba myslivíř. Můžeš se také pokusit vymyslet nové slovo. Můžeš nás nechat hádat na on-line výuce.

Další z významných učenců se zabýval historií. Byl to historik František Palacký. Napsal knihu Dějiny národu českého v Čechách i na Moravě.

V Praze vzniklo také první nakladatelství českých knih. Nazývalo se Česká expedice.

Čeští učenci se scházeli v Královské české společnosti nauk. Významným českým vědcem byl Jan Evangelista Purkyně. Objevil, že se živé organismy skládají z buněk.

K rozvoji české kultury a vědy také přispívala muzea. První muzeum u nás vzniklo v Opavě.

O šíření českého jazyka se také snažili herci a divadelníci. Ve velkých městech se hrála česká představení a na vesnicích jezdili kočovné divadelní společnosti.

Nejznámějším autorem divadelních her byl Josef Kajetán Tyl. Nejvíce ho proslavila zpěvohra Fidlovačka aneb žádný zpěv a žádná rvačka. V této hře poprvé zazněla píseň Kde domov můj. Ta se později stala částí státní hymny samostatného Československa.

J. K. Tyl organizoval také společenský život – různé bály, oslavy a výlety.

2. Přečti si předchozí text nebo text v učebnici na str. 51 a spoj, co k sobě patří.

Jediným úředním jazykem se stala	Josef Kajetán Tyl
Doba vzkříšení českého jazyka a české kultury se nazývá	buňku.
O obohacení českého jazyka novými slovy se zasloužil	němčina.
Významným českým historikem tohoto období byl	Fidlovačka a neb žádný hněv a žádná rvačka.
První české nakladatelství bylo	národní obrození.
Jan Evangelista objevil	Josef Jungmann.
První muzeum vzniklo v	Česká expedice.
Nejznámějším českým divadelníkem byl	František Palacký.
Píseň Kde domov můj zazněla ve hře	Opavě.